„Kwartał Kultury na Wesołej” z dofinansowaniem z Funduszy Europejskich

2026-04-16

Krakowski projekt „Kwartał Kultury na Wesołej” otrzymał dofinansowanie w wysokości 50 mln zł w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS). To przełomowy moment w realizacji tytułu Miasta Literatury UNESCO i dla jednej z najważniejszych inwestycji kulturalnych w Krakowie oraz kolejny krok w realizacji masterplanu dla dzielnicy Wesoła. To równocześnie fundament rozwoju relacji kulturalnych pomiędzy Krakowem a mniejszymi ośrodkami w Małopolsce.

Celem strategicznym przedsięwzięcia jest stworzenie nowoczesnych przestrzeni kultury sprzyjających integracji środowisk twórczych, animacji społeczności lokalnej oraz promocji dziedzictwa kulturowego w innowacyjnej formie odpowiadającej na potrzeby współczesnych odbiorców i opartej na zasadach równości. Projekt zakłada rewitalizację zabytkowych budynków oraz stworzenie nowej, otwartej infrastruktury kulturalnej wraz z programem edukacyjno-społecznym.

Kwartał Kultury połączy dwa komplementarne ośrodki – Dom Literatury i Języka (inicjatywa Krakowskiego Biura Festiwalowego realizowana przy ul. Kopernika 15) oraz nową siedzibę Małopolskiego Instytutu Kultury w Krakowie (ul. Kopernika 15a). Jak zaznacza Carolina Pietyra, dyrektorka KBF: „Otrzymane dofinansowanie to potwierdzenie znaczenia wprowadzania nowych modeli funkcjonowania instytucji opartych na współtworzeniu kultury na styku twórców, NGOsów, mieszkańców i jednostek samorządowych. Jest dziś kluczowym poszukiwanie nowych rozwiązań dla przyszłości sektora kultury – nie tylko w Krakowie, ale i w całej Europie. Kwartał Kultury, a w szczególności model działania Domu Literatury i Języka będzie przestrzenią realnej współpracy, miejscem, w którym twórcy, instytucje i mieszkańcy wspólnie budują nową jakość uczestnictwa w kulturze. To także inwestycja w rozwój czytelnictwa, języka i dialogu społecznego, które są fundamentem nowoczesnego miasta, w tym również miasta Literatury UNESCO”.

Istotnym elementem projektu jest jego partycypacyjny charakter: w procesie przygotowań uczestniczyły organizacje pozarządowe oraz przedstawiciele środowisk twórczych. Wypracowany model współzarządzania, w tym udział NGO w prowadzeniu Domu Literatury i Języka, stanowi rozwiązanie nowatorskie w skali Polski.

– „Kwartał Kultury na Wesołej” to odpowiedź na realne potrzeby środowiska literackiego, z którym od początku kadencji prowadzimy dialog. To miejsce dla ludzi literatury w Krakowie – przestrzeń do pracy, spotkań i rozwoju – podkreśla Aleksander Miszalski, prezydent Krakowa.

– Równolegle konsekwentnie wzmacniamy system wsparcia dla literatury: zwiększamy finansowanie programów, rozwijamy narzędzia dla twórców i instytucji. W tym roku po raz pierwszy wszystkie osoby zakwalifikowane do finału Nagrody Conrada otrzymają nagrody finansowe, podwoiliśmy budżet Nagrody Krakowa Miasta Literatury UNESCO (do wysokości 400 tys. zł), a środki na Fundusz Księgarski wzrosły do 500 tys. zł – dodaje.

Wymiar regionalny przedsięwzięcia podkreśla współpraca z Małopolskim Instytutem Kultury.

– Informacja o potwierdzeniu realizacji projektu Kwartał Kultury to dla nas doskonała wiadomość. Cieszymy się, że obok środków zapewnionych przez Województwo Małopolskie otrzymamy dofinansowanie z programu FEnIKS. Lokalizacja w ścisłym centrum Krakowa, w dzielnicy kultury i w pobliżu węzłów komunikacyjnych, pozwoli nam dotrzeć do jeszcze szerszego grona odbiorców z całego regionu. Dzięki współpracy z KBF, innymi krakowskimi instytucjami kultury i uczelniami artystycznymi, staniemy się miejscem animacji i wymiany między kulturą miasta i Małopolski – mówi Tomasz Włodarski, dyrektor Małopolskiego Instytutu Kultury.

Siedziba Małopolskiego Instytutu Kultury w centrum Krakowa ułatwi płynny przepływ idei i działań pomiędzy ośrodkami miejskimi i regionalnymi, sprzyjając integracji środowisk twórczych, animacji społeczności lokalnych oraz promocji dziedzictwa kulturowego w formie odpowiadającej potrzebom współczesnych odbiorców. Wraz z Instytucjami Kultury Województwa Małopolskiego oraz innymi podmiotami funkcjonującymi w ramach sieci zbudowanej przez Małopolski Instytut Kultury powstanie otwarte, interdyscyplinarne centrum, w którym troska o dziedzictwo oraz upowszechnianie oddolnych działań lokalnych zostaną wpisane w szerszy kontekst kultury regionu.

Dzięki pozyskanemu finansowaniu zrealizowane zostaną kluczowe działania inwestycyjne: modernizacja budynku przy ul. Kopernika 15 i przekształcenie go w otwarte, interdyscyplinarne i współzarządzane miejsce kultury, integrujące środowiska twórcze, mieszkańców i instytucje wokół literatury i języka, a także modernizacja budynku przy ul. Kopernika 15a, który stanie się inkluzywną przestrzenią współpracy, edukacji i rozwoju sektora kultury w skali regionu.

Kwartał Kultury powstaje na terenie dawnego kompleksu szpitalnego rozwijanego przez Agencję Rozwoju Miasta Krakowa, która uczestniczyła w procesie przygotowania formalnego projektu. Inwestycja stanowi integralny element długofalowej strategii przekształcania Wesołej w nowoczesną dzielnicę kreatywną, w której opracowywane są innowacje na rzecz rozwoju miasta. Ponadto Wesoła jest miejscem wytchnienia, otwartym, wielofunkcyjnym i dostępnym dla wszystkich mieszkańców. Jak zaznacza Katarzyna Olesiak, prezes ARMK:

– „Kwartał Kultury na Wesołej” nie jest projektem punktowym, ale efektem świadomie zaplanowanego i systematycznie realizowanego procesu, prowadzonego we współpracy z Miastem Kraków oraz interesariuszami Wesołej dzięki podejściu partycypacyjnemu. Od początku budujemy fundamenty dla tego przedsięwzięcia – zarówno w wymiarze przestrzennym, jak i programowym. Dofinansowanie z funduszy unijnych pozwala przejść z etapu planowania do fazy realizacji i stanowi ważny impuls dla dalszego rozwoju Wesołej, potwierdzając znaczenie rewitalizacji tego obszaru w skali miasta i kraju.

Dofinansowanie zostało przyznane w ramach Działania 7.1. Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej, VII priorytetu Kultura, programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027.